

Sahtli põhjast

Saateks

2008. aastal ilmus Kadrina valla ajalehes *Kodukant* iga kuu üks MTÜ Neeruti Selts liikme omaloominguline luuletus. See oli seltsipoolne algatus, mis meie pikki aastaid ilmuvat lugupeetud kohalikku ajalehte emotsionaalse kandi pealt veidi ka rikastas. Seltsile sai aga selgeks, et meie liikmete arvukate annete ja oskuste seas võib päris ohtralt leida luuleandi. Omaette, nõ sahtli põhja, olid paljud aegade jooksul värsiridu poetanud. Leidus luulet nii noorusaegadest kui ka küpses eas kirjutatut. Algatus leiab ka 2009. aastal järgimist - *Kodukandis* seatakse avalikkuse ette noorte autorite loomingut. Ka Eesti Televisioon oleks nagu meie käest idee saanud ja loeb nüüd igal õhtul ühe luuletuse.

Käesolevasse trükisesse on koondatud kõik 2008. aastal *Kodukandis* ilmunud Neeruti seltsi liikmete poolt loodud luuletused ilmumise järjekorras. Kuna tavapäraselt ajaleht mõni aeg pärast läbilugemist unustusse või sootuks kadunuks jääb, siis meie trükis püüab seltsi liikmete luuleread ikka elus hoida, sest siit on neid lihtne leida ja jälle lugeda. Kõik nad väärivad korduvat lugemist, sest igaühes neist on meie hinge puudutav sõnum, siin peamiselt looduse ilust, kuid ka inimsaatuse raskustest, rõõmudest ja argielust. Palju tänu kõigile, kes söandasid oma loomingut avalikustada! Ärge laske andel ka edaspidi vaka all närbuda!

MTÜ Neeruti Selts toimetised A-542 2009
Kogunud, küljendanud, kujundanud ja toimetanud
Tiiu Uusküla

*LOODUSHOIDLIK,
KULTUURIPÄRANDIT AUSTAV
JA SÄILITAV, AKTIIVSET
ELLUSUHTUMIST POOLDAV
MAAILMAVAADE, SEE ON
NEERUTI SELTS*

© MTÜ Neeruti Selts
Viru 14 Kadrina 45201
e-post neerutiselts@hotmail.ee
kodulehekülg www.neerutiselts.ee
telefon 55525314

NEERUTI PATRIOOTIDELE*

Tõnis Sakk 2007

Kalevite kangeim poega
kündis, atra keeruti,
vaod, mis tulid kauni moega,
nimeks saivad Neeruti!

Hoidmaks kündi alta, pealta,
otsast, keskelt, veeruti,
kuulmaks aatemeeste healta
seltsiks sündis Neeruti!

Kultuuriloolised visioonid
muinasaega müstilisse,
maalilised ekskursioonid -
läki, läki Neerutisse!

* (kreeka keeles *patriôtês* = kaasmaalane)

ORAJÄRV

Vaike Kalind 1981

Lillakas

vettinud jääkaas
ja esimene lahvandus
kalda ääres
valgete pajukasside all.

Helesinine

virvendav veepind
ja valged pilved
järvepeeglis
kuldsete kaskede all.

Must

tüüne järvepind
ja õõtsuv sammal
suveõhtul
kollaste vesikuppude all.

Hall

Lainetav veelaam
ja räsitud kaldad
sügistuultes
külmade vihmade all.

Lumivalge

pärlendav hiilgus
ja suusarada
üle järve
päikese all.

See oled Sina -
mu **Orajärv**.

KEVADAIMED

Eduard Leppik 1941

Õhk imelik nii hõljub siia sinna
ja õrnalt üle lume puhub tuul.
On mingi teiseks muutnud selle pinna,
mis oli külm nii mitmed pikad kuud.

Ju heledamaks löönud pilvevahed,
sünk tinahallgi tõmbus helgemaks,
ja vahel sinitaevast paistab vähe,
kõik läinud avaramaks, selgemaks.

On nagu tunda õhus sala aimu,
et oleks nagu miski tulemas.
On nagu heitleksid kaks võimu,
et oma võitu näha saabumas.

Kõik loodus ümberringi ootab
ja vaikib räbalduva pilvevälvi all.
Ta ju valgushiiu võitu loodab
ja ootab muutust ilmas, mis on hall.

Ning äkki taevas tõmbub lahti,
kuld kuldseid kiiri piidleb ülevalt.
Nüüd nagu tunnen: salamahti
hing kevadaimeid saanud kusagilt.

KEVAD ON SU UKSE TAGA...

Katriin Reinsoo 2007

Ärka üles, ära maga.
Sinilill su akna taga
laulab päiksest,
sulaveest,
valgusest ja kevadest.

Lähme õue, teeme kära -
hirmutame lume ära.
Lähme metsa, teeme
tule,
põletame ära mured.

Soojendame oma käsi,
oleme vaid kahekesi.
Kahekesi hää on olla.
Ja need teised, las nad
olla...

Ära vaata selja taha -
sinna talv on jäänud
maha.
Vaata üles, vaata ringi -
päike sulle lilli kingib.

Ärka üles, ära maga.
Kevad on su ukse taga,
ootab, millal avad ukse,
ootab sinu küllakutset.

Kutsumata ta ei tule.
Süüta märguandeks
tuled,
pese käed ja pese nägu,
viska ära unenägu.

Kraami korda hingekapid,
puhtaks tundetrepid,
ava aken, ava uks,
jäta süda avatuks.

KEVAD RAGISTAB NEERUTIS

Andres Seepõld 21.03.2008

Täna Neerutis ma nägin - kevad ärkas.
Kuulsin - ragin - sinilill just tärkas.

Lillevars sihvakas sirutab selga,
linnuke enam külma ei pelga.

Pungake puul ootab puhkemisluba,
kevad on käes, kas märkasid juba!

ÜLE JÕE

Tiiu Uusküla 14.03.2003

Üle jõe läks jälle üks mu armas vana tuttav.
Valdav enamused meist sinna küll ei rutta.
Ometi meil kõigil saabub kord see päev,
mil oma silm teispooljõe saladusi näeb.

See jõgi - Toonela. Ei lõppu tal, ei lätet,
ei igaviku vastaskallas paista meile kätte.
Vaid omal poolel ainsa korra elu saame tunda,
sest teiselt kaldalt iial tagasi ei tulda.

Piir märg, mis märjaks ometi ei tee,
seab ränga tõkke siis, kui elada võiks veel.
Ta pind on peegelsile, vood on kivikülmad,
ei torma ealeski, vaid lummab meie silmad.

Ning lummatuna, kui on tulnud teatud tund,
viib jõe ikka lähemale, lähemale neetud sund.
Ei pimestatud mahajääjad sedagi siis näe,
kuis üleviija-paadimees seal sirutabki jäise käe.

Kui kaua kestab ülesõit, jääb saladuseks.
Kas vastaskallas lähedal või kaugel uduvines?
Kas õnn või õnnetus see teadmatusse minek?
Jah, õnn ja õnnetus koos just ongi meie elusolek.

See jõgi alguse ja lõputa kui umbne sõõr,
mis elupäevi piirab, olnud need siis piin või rõõm.
On vargsi proovitud küll hiilida tast mööda,
kuid puuduvad sel märjal volulid koolmed, mõõnad.

Kas hea või halb või tühjus sinnajõudnuil,
seda me ei tea.
Raudraske koorem mahajääjail allesjäänud päevi
veab.

Neil kanda kurbus, kaotusvalu, igatsus ning piin.
Oh viibiks lahkunu veel viivugi me juures siin!

KÜLASEPP

Enn Mälgand 1961

Löök uksele näkku sooja õhumassi
ning kiirgav valgus silmad kinni veab.
Ja algul nagu ei märkagi sa rassi,
üks kätepaar mis tulepaistel peab.

Siin ääsitules lõõtsa vaikne vuhin
saab napilt sügisõhtul lisa ööst;
neis halleis silmis, sammus peitub tuhin
ja kogu ilme uhkust tunneb tööst.

Ma olin poisikene lapsemõtteis,
kui nina tahmane ma seisin siin
ja külasepa suure haamri tõtteist
ma osa oma elus kaasa viin.

SÜGIS OLI SAABUMAS...

Anneli Eller 1988

Suvi nuttis sügises oma kuumi pisaraid,
need olid veel soolasemad kui Surnumeri.
Vihmavood rabistasid vastu plekk-katust.
Ta tõstis hüvastijätiks käe,
kuldsetes vahtralehtedes oli ärevat ootust.
Sookured nuuksatasid melanhoolselt
ning lendasid ära
universumi kohutava kurbuse eest.
Sügis oli saabumas
ning talv oli tulekul.
Kuskil ootab oma sündi
kevadetüdruk.

SÜGISE TULEK

Ly Pajussaar 2003

Sa tuled varem,
või siis veidi hiljem,
kuid tulemata iialgi ei jää
ja sinu tulemise kaunist
värvivirvet vaid
argikiirust unustades näeb.

Su samme kuuleb
iga lehemantlis puu ja põõsas
ning värvitriipe
oma rüüsse seab,
kask kummardab
ja oma väiksed lehed
seab luuleriimiks
tiigilainetuse peal.

LAPSE KAEBUS

Rein Kuusik 1999

Laps pani sussi suure
Advendiõhtul aknale,
ja lisas kirja juurde,
mis Päkapiikk tooks temale.

Kui suss sai pandud, hüppas voodi,
et Päkapiikku näha sealt
ja et saaks kingi, kui see toodi,
siis kohe võtta akna pealt.

Ta ootas, ootas, kuni suikus,
siis ehmus üles unepealt.
Ja issit nähes kohe huikus:
"Kink tagasi, mis võtsid sealt!"

Nii aset leidis mitu juhtu,
paps vahele jäi ühtepuhku.
Ning emale siis kurtis laps,
et sussist näppamas käib paps!

LOODUS

Elvo Koppel 2007

Käes on jälle talv
ja sajab ilusat karget lund.
Karu magab suures koopas,
näeb seal und.

Karuott norsakab
oma pesas nagu nott.
Kooa juurde sattus
poiss nimega Ott.